

מסורת הש"ס

(א) מעשרות פ"א מ"ח;
(ב) ס"א ל"ג, (ג) יצמות פז;
ודף קכב. בטורות לו. מו;
(ד) פ"ג מ"ב, (ה) ז"ל
והעגבים ואיירי בפת שנילוש
במי פירות ועכשיו הוכשר,
(ו) רש"ל ועי' מהרש"א,

תורה אור השלם

1 אֲשֶׁר אֲנִי אֶחָזָה לִי וְעֵינַי
רָאוּ וְלֹא זָר כָּלּוּ כְּלִיתִי
בְּחָקִי: אִיּוֹב יט כז

הגהות הב"ח

(ח) תוֹם ד"ה כְּבִיחַ וכו'
הַטִּיפָה רִאשׁוֹן הוֹבֵשׁ
הוֹאֵל וְאוֹכֵל וכו' נִיחַ
הַנִּנְיָע. כ"ב דף אַל בְּד"ה
אֵי לַעֲנִין וְע"ש: (ג) ד"ה
דכ"ע וכו' דא"כ מ"ט:
(א) ד"ה וְיִחְסֵן וכו' אֶסְרִי
סַמָּח נִכְסֵי וְיִשְׁלֹקוּ
לְמִימִיחָן:

גליון הש"ס

גמ' שלקות לגופן מותר
למימיהן. עי' לעיל דף עג
ע"ב תוס' ד"ה וזריך לעלים:

הגהות הגר"א

[א] גמ' משקה הבא לאוכל
לאו אוכל הוא. ג"כ גירסת
הגאונים אוכל הוא. ע"י
רש"א ור"כ הרי"ף ע"ש:

מוסף תוספות

א. וּפְדִישׁ דָּכֵל שְׁהוּא
מִקְבֵּל טוֹמָאָה מִן הַחֲדָרָה.
מִן מִסְתָּהּ לֵאמֹר: דִּים פִּתְחֵי
א. מִתְּכַשְׁרֵי, וּמִדֵּי. מִסְתָּהּ
פִּתְחֵי לֵאמֹר: דִּים פִּתְחֵי. א. כֵּל
שְׁנֵאֵהוּ. מִן מִסְתָּהּ.
א. [וּן] לִמְתָּה. א. מִסְתָּה
מִבְּעֵל בְּלִיַּי. מִן מִסְתָּה
לֵאמֹר: א. מִה לֵּא
א. חוּלֵל אִיבֹרֹד אֹה
שְׁאֵנוּ חוּלֵל חֲדָרֵי הוּא,
מִיָּם מִן שְׂבֵא לֵאכֹלִי הוּא
הוּא אִכְוֹל וְאִיבֹרֹד מְכַשֵּׁר.
עֲשִׂיָּה. וּמִשּׁוּ דְרוּבִן
לְמַעַן הִלְכִין שְׁכִסְטוּן
א. כְּדִרְבֵּית וְזִיתִים עֲנֻבִים.
קִצְרִי. וּמִדְּבִרִישׁ לִדְבֵּא
א. שְׁמֵשׁ דְּאֵר אִתִּי לֵא
סִחִיָּה הוּלִיל מִלֵּאבָה
דְּאִוְרֵהוּ אֲנִיָּם שְׁאִין
הַמְשַׁקֵּה מְגֻזֵּה. מִן
א. כִּבְכִּשְׁמֵי. א.
א. [לִמְתָּה] וְזִיתִים עֲנֻבִים
בִּין לִקְדֶּרֶת בִּין לִקְדֶּרֶת
לְמַעַן הוּא אִצְרֵךְ אֹה
וְיִחָן שְׁהִסְטוּן כִּבְכִּשׁ
וְשִׁלְקוּת לִמְתָּהּ כִּסְוִת
וְזִיתִים עֲנֻבִים וְחֹסֶת
חֲדָרָה. מִסְתָּהּ. א.
כְּדִרְבֵּית אֹה לְחֹן קִצְרֵה
אִירִי. מִסְתָּהּ
א. [וּן] אִירִי נִמִּי ר'.
יִחָן. מִסְתָּהּ.

רבינו חננאל

א"ר ירמיה כתנאי, המחלק
בענבים לא הוכשר, פ'
מחלק, משששש פזמים
מפתצה בהן פזמים
ומחלקין בו, ולפיכך אמר
ר' יהודה הוכשר שכך
משקה גמור הוא, ות"ק
אמר משקה הבא לאוכל
הוא ואוכל הוא חשוב
ואינו מכשיר. והא רב
הנזא ופירש כי התנאי
הולקין (במחלק) במחלק
בענבים, פליגי במשקה
העומד לצחצחו, ואילו

החולקין במפצע וזיתים
 בידים מטואבות, פילגי
 במשקה העומד לאיבוד.
 א"ר וירא א"ר חייא בר
 אשי אמר רב סוחט אדם
 אשכול של ענבים לתוך ו
 הקערה משקה הוא אסור,
 וכו', דברים שחשין וזו
 כולן. גופא בכשים שסחטין
 מימיהן ולאכלן מותר, אבל
 מקודם השבת ונשארו מי
 שלוקט, לגופן מותר למימיהן
 חטאת. ומותבין עלייהו
 חטאת. משאי לרב וקטשי

חבית פרק שנים ועשרים שבת

וְכִנְיָא מְכוּוֹנָה טוֹר. מְשֵׁנָה הִיא בְּמִסְכַּת טְהוֹרָה⁴ וּמִפְרָשׁ בֶּה בְּהִידָּה וְצִלְבָּד שֶׁל יָגַע בְּמִשְׁקָה שֶׁאִינוּ נוֹעֵה אֲלֵה בָּזוּל וְכוּן לְכִנְיָא מְכוּוֹנָה שֶׁהוּא לְבִי סָחִיט טִיפָה קִמְיִיתָא חֲסֵר לִיָּה מְכִנְיָא וְאִין הָאוֹכֵל אֶע"פ מְכִנְיָא טַמָּא מְטַמֵּה הַמִּשְׁקָה שֶׁאִין אוֹכֵל מְטַמֵּה אַחֲרָיו בְּפִתּוֹת מְכִנְיָא אֲבָל אֵם הִיא נוֹעֵה בְּמִשְׁקָה אִיטִימ

לִּיה מִשְׁקָה מְטִיפָה רִאשׁוֹנָה שֶׁהַמִּשְׁקָה
מִקְבֵּל טוֹמָאָה בְּכָל שָׁהוּ וְהִ"ר מִנִּי כֹה
צִדְדִּיא יוֹתֵר מִכְּבִּידָה טֹמָא שְׂכִינָה
טִיפָה רִאשׁוֹנָה נִטְמָאָה בְּכִבְדִּיהָ. וְטֹמָא
מֵמֶת דְּוֹקָא נֶקֶט שְׁלִימָא צִבְיָטָא
לְהִיבָה לְנִטְמָא שְׂרָךְ וְכֹל טֹמָא מִנֵּט טֹמָא
מֵמֶת לְרִצְוָתָא נֶקֶט דְּהוּ אִבְּ הַטוֹמָאָה
מִשּׁוּם דְּקָמֵי סִפָּא אֲבָל זֶכְ שְׁחֻטָּא
וְיִזְמִינָא וְעִנְבִּים אִפִּי גִרְגְרִי יִחִידִי טֹמָא
שְׂכִינָה שְׂכִינָה טִיפָה רִאשׁוֹנָה נִטְמָא
הַמִּשְׁקָה בְּמִשָּׁא הַזֶּה: וְהִי אִתְּרָא כּו'.
דְּקָמֵ"ד אִפִּי סֹחֵט לִתְּוֹךְ הַקִּדְרִיה:
וְכִתְּבִיא. מִשְׁקָה הַכֹּה לֹאֹכֵל אֹכֵל הַזֶּה
אִלּוּ מִשְׁקָה הַזֶּה: הַמְחִלִּיק עֲנַנְבִּים. נִחְמוּס
הַמְחִלִּיק פְּנֵי כִכְרוֹתָיו עֲנַנְבִּים שְׁחֻטָּא
הַמִּשְׁקָה עַל הַכֹּהֵן: הַכֹּהֵן. הַאֹכֵל
הַעֲנַנְבִּים הַכֹּהֵן: הַכֹּהֵן. לְזֹרֵךְ אֹכֵל
כְּכֹהֵן שְׁחֻטָּא לֵשׁ הַפֶּת: הִ"ג דְּכִ"ע
מִשְׁקָה הַכֹּה לֹאֹכֵל לֹא אֹכֵל הַזֶּה. אֲלֵלָה
מִשְׁקָה הַזֶּה וְהִינֵי טֹמָא דְּמִ"ד לֹא
הַכֹּהֵן שְׁחֻטָּא מִשְׁחִילָה נֶקֶטָא אֲדַעְתָּא דְּלֹאִיל
לְלֹאִילֻד שֶׁהָאֹר שֶׁאֵלֻד וְשׁוֹרְפוֹ: הַמְּפֻלֵּעַ
צִוִּיִּים. צִוִּיִּים כְּדִי שִׁהִיו רִכִּין:
וְהַכֹּהֵן. דְּנִחָא לִיה בְּמִשְׁחָא דְּטִיפָה
עֲלִיָּהּ שְׁחֻטָּא כִּי הֵם מְרִבִּים טַעַם:
לְמַסְפֹּתָא. מִלְּתָא. שְׁחֻטָּא שֶׁן קָשִׁי אִין
הַמֶּלֶךְ נִדְבָק בְּכֵן וּמִפְּלַטָּא לְרַכְּנָא
מִצְחֹן מַעֲטָא: לֹא הַכֹּהֵן. דְּלֹא מִכִּין
לְמִשְׁקָה דִּידְהוּ דְּלִיעֵקֶר: לִידַע אֵס
וְהַכֹּהֵן וְיִסִּי לְמִשְׁקָה. כִּרְיָן הוּא לְרִאשׁוֹת
אֵלֵּם שׁוּמְנוּ נֹחַ לֵאמֹר מִיָּה מִשְׁקָה
אִילֵּל לֹאִילֻד: הִנֵּי טֹמָא. מְפֻלֵּעַ וְדִלִּי
בְּמִשְׁחָא הַעוֹמֵד לֹאִילֻד פְּלִיגִי כְּדִלְמִרִי
לְמִלְּתָא מִלְּתָא דְּהַמְחִלִּיק לֹא עֲבוּדָא לְרַכְּנָא
פְּלִיגִי דְּלֹא לֹאִילֻד אִלּוּ שְׁהִי לְמִלְּתָא
הַאֲכֹכֵל נִטְמָא וְהִי מִלְּתָאֻד אֲלֵלָה בְּמִשְׁקָה
הַעוֹמֵד לְמִלְּתָא לֹאֹכֵל קָא מִפְּלִיגִי דִלִּי
מִשְׁקָה הַכֹּה לֹאֹכֵל מִשְׁקָה הוּא הִימָּה
הִיכָא דְּקָא שְׂרִיף לִיה אִין עֵטֶר צִיה
רִיפְתָּא דְּמִרְתָּא מִשְׁקָה עֲבִיד אֲבָל
לְמִלְּתָא פְּלִיגִי: וְדִלִּי לִי. חֲסִימֵת דְּרִב
אֲכֹכִין: כְּכֹהֵן. יִרְכֵּי כִּי כְּכֹהֵן צִין וְחֻמוֹךְ:
לְגֹפּוֹ. אֵס לֹאֹכֵל הַכְּכֹהִים שְׁחֻטָּא
מִמִּשְׁקָה הַכֹּה עֲלִיָּה וְהַכְּכֹהִים מִוֹתֵר
לְכַתְּמִילָה דְּלֹא מִפְּרָק הוּא וְהוּלֵל וְלֹא
לְמִשְׁקָה הוּא כִּרְיָן: פְּטוֹר. שְׁחֻטָּא וְהוּא מִפְּרָק
שְׁחֻטָּא הַמִּשְׁקָה הוּא יוֹלֵא מֵן הַכְּכֹהִים
שֶׁלֹּא גִדֵּל בְּתוֹכָן אֲבָל אֲסוֹר אִינוּ יִזְמִין
וְעִנְבִּים: שְׁלֹקוֹ. אֲפִילוּ לְמִימִיָּהן לֹא
מִשְׁקָה נִיבְהוּ אֲלֵלָה אֲכֹכֵל: לְמִימִיָּהן פְּטוֹר
אֲכֹכֵל אֲסוֹר. וְהֵא שְׁלֹקוֹ דְּמוֹתֵי דְּדָב
לְלִצְרוֹ הוּא וְהֵא שְׂרִי לִיה שְׁמֹאֵל
לְכַתְּמִילָה: עֵינִי רָא וְלֹא זֶר. לִיה דְּשִׁעִנָּה
לְמִימִיָּהן לֵךְ דְּמִשְׁמִיָּה דְּרִב אִיתְּמִר:
סֹחֻטִין כְּכֹהֵן. וְלֹא מִפְּלִיג צִין לְגֹפֶן
צִין לְמִימִיָּהן וְשִׂרִי לְכַתְּמִילָה וְקִשִּׁיא
לְכֹלְהוּ דְּלִיכָא צִבוֹ דְּשִׂרִי כְּכֹהֵן לְמִימִיָּהן
לְכַתְּמִילָה: דְּכִרִי טוֹרָה. כְּלֹמֶר אֲסִירָה
טוֹרָה מִלְּאכָה וְדִרִיכָתָא יִזְמִין וְעִנְבִּים
הוּא דְּהוּא מִלְּאכָה אֲבָל שֶׁאֵר דְּרִיכּוֹת
לֹא אֲוִרְמִיָּהוּ בְּכִי וְלֹא מִלְּאכָה נִיבְהוּ:
לְעֹדוֹת

וְכֵן תֵּנִי דְבִי מִנְשֵׁה דְבִר תוֹרָה דְּרַב חֵיבִי אֱלָא עַל

ועשרים שבת קמה.

כביצה מבוונית מהור. פי' בקונטרס שאע"פ שהאורל טמא אינו מטמא את המסקה שאין אורל מוטמא בפחות מביצה והאי טעמא לא ניחא אלא למ"ד בפרק כל שעה (פסחים דף לג. וסא) משקים מפקד פקדיי אבל למ"ד ההם מביטל לעיני מדרש (פסחים דף סח.) מחליטין כיון שנגע באורל א' וימשי ההם

דבמתני' מיירי צענים שלא הוכשרו
לאימת מתכשרי לבי סמיט להו וכי
סמיט להו צירי שעוריה והסמא לפי'
רש"י מה צקרן מיד כשיצאה הטויפה
ראשונה(ה) נטמאה(ה) הוילי ואוכל מקבל
טומאה בכל סמא(ה) ומה שהקשר ר"ת
לפירו' פי' לעיל צריס המנעני(ה) (דף 48).
דב"ע משקה הבא לאוכל לאו אוכל
הוא. לא מניין למימר דכ"ע
אוכל הוא(ה) א"כ מ"ט דמ"ד הוכשר:
אם הגיעו יתינו למסוק בול' מה
שקשה ליה לרב נחמן דמפרש
בפ"ק (דף 41). דגורס לעולם צטורה
משום (דף 41). שאלו הכולר צטורה.
שם פירשמי (צד"ה גחרי):

בבשים שסחטין לגופן מותר
למימיהן פטור אבל
אסור. רב לטעמיה דלמחר לקמן דבר
מורה אינו חייב אלא על דריכת זימים
וענבים^א ולפירוש הקונטרס דפי' משום
דלמי המסקה מעלתה קשה לרבי
אמאי גזרו להדקוי אורחא דאפומא
דשישא בשלהי תולין (עלי דף קמא).
שם יסחוט^ב הא אפילו סחט ליתא
אסור דאורייתא מיהו י"ל דהסר רבא
דקאמר לה וס"ל כר' יוחנן דמחייב
חטאת^ג: ורבי יוחנן אמר אחד בבשין
ואחד שלקות מותר למימיהן
חייב חטאת. וצדג לזרו נמי הוה מחייב
ר' יוחנן חטאת לתוך הקערה דדג
לזירו מדמינן לשלקות ככולה שמעמיה
דפרין מדשמואל שלקות אהיא דדג
לזירו ופי' ר"ח דהלכה כר' יוחנן דקיי"ל
כוותיה לגבי רב ושמואל ושמעון
ממילתא דרי"ש שאסור לסחוט כבשים
ושלקות למימיהן ואם סחט חייב חטאת
ולא הפרש בסמיטה^ד בין הקדירה לקער'
אלא הכל אסור' מתוך כלו בדברים
מתזכר שאין הלכה לא כשמואל ולא
כרב שאמרו סחוט אדם אשכול של
ענבים לתוך הקדירה ויש שמעמידין
דברי רב ושמואל ביו"ט מדדייק רב
חסדא מדברי שמואל כן ואין לנו
להדורי אפריכי ולאפוקי שמעמא
מדוכתיה ואין דלמי בשבת אסורי רב
ושמואל אלא הלכה כמותא לא בשבת
ולא ביו"ט ע"כ פ' ר"ח ומה שדקדק
מדלא מפליג ר' יוחנן משמע דמיידי
אפילו לתוך הקדירה אין זה דיוק דהא
רב ושמואל נמי אסרי סתמא כבשים
למימיהן ואע"ג^ה דשרו לסחוט בהדיא
אשכול של ענבים לתוך הקדירה^ו ומה
שדחה דברי המעמידין דברי רב ושמואל
ביו"ט אומר ר"ח שדקדק עמו אבל דברי
רב חסדא ביום טוב כדפישמי תלמי:
בהמה

א יסחוט ואם סחטן
תתן למעמיה סחטין כבשים בשבת לצורך השבת
א לגופן אבל למימיהן פטור אבל אסור וזיתים וענבים
ב חטאת ר' ויחנן מתרין למעמיה סחטין כבשים לצורך
ג אחד כבשים ואחד שלקות בד"א לגופן אבל למימיהן
שה כמו שסחט זיתים וענבים וחייב חטאת אמר רב חייא
תורה אינו חייב אלא על דריסת זיתים וענבים בלבד
ריסת זיתים וענבים בלבד ^הואין עד מפי עד כשר
אלא

אדם אשכול של ענבים לתוך הקדירה אבל לא לתוך הקערה. ויש שמעמיד דברי (רבינו) רב ויש דברי שמואל ואמר מדברי רבינו נלמד חולב אדם עו לתוך הקדירה אבל לא לתוך הקערה כדי אין בדרימה כונתו ששפילי בייטל כל אילו אטורין. וקצין פסוק מן הבתמה בייטל ויש אשכנזי ערן חוש [שנטמן] כונתו שאלו אטור רבנן ויהי שנינוין מן בתמה בייטל בייטל. ואשכנזי ערן אפילו שבת שבו, אין יליכא סכנה אפילו בייטל אטור. ומפרקינן לא יריכא דאית איה צעראן ערן דהוא, שבת דאטורין סקילה גזיר רבנן, יום טוב דאטורין לאו לא הגזיר רבנן. תנה אפילו מקום שיש שעה, כיש תחלוב במקום שגזיר רבנן. ושואר אטור. ואין לנו להזכיר אפיריב אפיריב אטור וזה שמואל סוחט אדם לתוך הקדירה אבל לא לתוך הקערה שבת אמרין, ושמואל רב חסדא רב לא שבת אלא בייטל. וכך קיבלנו מרבנן. ואיה תנתה דבן מנשה דבן תרעה איה חייב איה

עין משפט
נר מצוה

שזו א מיי פיי"א מהלכות
טומאת אוכלין ה"ד:
שזו ב טוש"ע או"ח סימן שכ
סעיף ח:

י"ג מ"י פ"ח מהלכות שבת
הל"י ופכ"א הל' יג סמג
לאוין סה טוש"ע או"ח שם
סעיף ז:

יח ד מ"י פ"ח שם הל"י
ופכ"א הלכה יב:
יח ה מ"י פ"ב מהלכות
גירושין הלט"ו סמג
עשין נ טור שו"ע אה"ע
סימן יז סעיף ג:

לעזי רעש"י

בליצי"ר. לפצוע.

מוסף רע"ה

שמא מת שסחט זיתים

[illegible]

רב נסים גאון

ואין עד מפי עד כשר

רבינו חננאל (המשך)

[illegible]

ל' ביו"ט, מדדייק רב חסדא
י"ם דבריהם להיות הלכה.
מחלוב, כדגרסינן בסוף פרק
היכי דמי אי דאיכא סכנה
(רא) [וסבר] מפרק כלאחר
נפק ביו"ט לא התירו אלא
מעטא מדוכתא, אלא ודאי
הוא, ואין הלכה כמותם
על דריכת זיתים וענבים